

ΔΟΚΙΜΙΟ: “Ο ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ” (του Γιάννη Ζήση)

Το δοκίμιο “Ο αναστοχασμός, ο επαναπροσδιορισμός και ο ορίζοντας της θρησκείας στον 21ο αιώνα” αναφέρεται στην ανάγκη, ο αστικός πολιτισμός να απελευθερωθεί από το μοντέλο της αμετροέπειας και το φόβο του θανάτου που τον στοιχειώνει μέσω μιας νέας θρησκευτικότητας, απελευθερωμένης από τον ολοκληρωτισμό, την αποσπασματική σκέψη και την εξουσιαστικότητα.

Το θρησκευτικό βίωμα μόνο σε λίγους ολοκληρώθηκε με την αυτογνωσία του ψυχολογικού μηχανισμού της προσωπικότητας. Έτσι, η θρησκευτικότητα στο παρελθόν υπονομεύτηκε από πολλούς σκοτεινούς μηχανισμούς της προσωπικότητας, όπως η τάση της προβολής στο περιβάλλον των ανομολόγητων επιθυμιών της. Η μεγαλύτερη συνέπεια αυτού του κενού είναι ότι παρέμεινε στο σκοτάδι ο καθοριστικός ρόλος του φόβου του θανάτου: όλα περιστρέφονται γύρω από την επιβίωση σε ένα ανασφαλές περιβάλλον.

Αυτό σημαίνει ότι μέχρι την απελευθέρωση του ανθρώπου από το φόβο του θανάτου οι σχέσεις, η αναγνώριση, η δύναμη, η σοφία, η δημοτικότητα, η επιστημοσύνη, η αρετή, κ.λπ., αποσκοπούν στην εξασφάλιση και όχι στην υπηρεσία της αλήθειας. Συνεπώς, ο στόχος της θρησκευτικότητας δεν είναι η άρνηση ότι ο φόβος του θανάτου τη στρεβλώνει, αλλά η θαρραλέα κατά πρόσωπο συνάντηση με αυτόν, η αναγνώριση στο πώς αυτός έχει στρεβλώσει την οργάνωση της καθημερινής ζωής και κατόπιν, η απελευθέρωση και όχι η απώθηση και η φυγή. (συντακτική ομάδα του Σόλωνα)

“Πέρα από κάποιες νησίδες ποιότητας μπορούμε να πούμε πως ως ανθρωπότητα βρισκόμαστε σε ρήξη με τη θεμελιώδη ψυχική οικονομία μας. Ο αστικός πολιτισμός μας έχει εμμονή στην αναζήτηση της δύναμης ως αυτοσκοπού.

Αποτελεί αναγκαιότητα να ανακτήσουμε το ανθρωπολογικό μας μέτρο, να συμφιλιωθούμε οντολογικά με τον κόσμο και να απελευθερωθούμε από τον φόβο με την ολοκλήρωση της φιλοσοφίας, της μεταφυσικής, της ψυχολογίας, της θρησκείας και της κοινωνιολογίας μεταξύ τους. Η ολοκλήρωσή τους αυτή είναι το πεδίο μιας νέας θρησκευτικότητας.

Είναι μεγάλη ανάγκη η θρησκευτικότητα να αποτελέσει θεμέλιο απέναντι σε κάθε είδους εγχειρημάτων ολοκληρωτισμού (οικολογικού, διατροφικού, πολιτικού, θρησκευτικού κ.λπ.) και να ενθαρρύνει την ελευθερία του λόγου δημιουργώντας συνθήκες πολιτισμικής υπευθυνότητας, μέτρου και αρετής. Για την επίτευξη του εγχειρήματος – της συμβολής των θρησκειών- στη δημιουργία ενός ικανού πλεονάσματος αλληλεγγύης θα απαιτηθεί η ενοποίησή τους με την ψυχολογία και την ανθρωπολογία, όπως με τη σειρά της η ψυχολογία πρέπει και μπορεί να ενοποιηθεί με τη θρησκεία και τη φιλοσοφία. ” (αποσπάσματα από το δοκίμιο)

Παρατίθενται τα επτά άρθρα του δοκιμίου:

- 1.Θρησκευτικότητα και ψυχική οικονομία
- 2.Πολυμορφική βαρβαρότητα και θρησκεία στον 21ο αιώνα
- 3.Η βαρβαρότητα της αποσπασματικής σκέψης
4. Πολιτική ανθρωπολογία του “τρελού πιθήκου”
5. Η δυναμική του μέτρου στην ιστορία
6. Αστική τάξη και θρησκευτικότητα
- 7.Πλεόνασμα αλληλεγγύης και θρησκεία

Συγγραφέας Δοκιμίου: Γιάννης Ζήσης